

2025 GÜZ SEMINER PROGRAMI

39
.yıl BİLİM
VE
SANAT
VAKFI

2025 GÜZ SEMİNER PROGRAMI

Vefa Cad. No: 41
34134 Fatih-İstanbul
Tel: 0 212 528 22 22 pbx
Faks: 0 212 513 32 20
E-posta: bilgi@bisav.org.tr

    bisavorgtr bisavorgtv

  Bilim ve Sanat Vakfı

www.bisav.org.tr

Bilim ve Sanat Vakfı seminerlerinin 72. dönemi ile huzurlarınızdayız. 1988 yılından bu yana kesintisiz düzenlediğimiz seminerlerimiz devam ediyor.

Bilim ve Sanat Vakfı 2025 Güz Dönemi Seminerleri, Küresel Araştırmalar, Medeniyet Araştırmaları, Sanat Araştırmaları ve Türkiye Araştırmaları merkezlerimizin düzenlediği seminerlerden oluşuyor.

Giriş seminerlerinde katılımcılara bir bakış açısı kazandırmak gayesiyle insanoğlunun inanıp benimsediği, ülküleştirip aradığı, kimi zamansa umudunu yitirip kendilerinden yüz çevirdiği bazı kadim meseleler ele alınıyor. Küresel Araştırmalar Merkezi seminerleri uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi ve iktisat alanlarıyla ilgileniyor; küresel ve bölgesel siyasetin dinamikleriyle ilgili tartışmalara yer veriyor.

Medeniyet Araştırmaları Merkezi seminerleri kelâm, sosyal teori, dinler tarihi, fıkıhın modern problemleri, politik ekoloji alanlarına yoğunlaşıyor.

Sanat Araştırmaları Merkezinin seminerlerinde müzik, edebiyat, mimari ve sinema gibi sanatın değişik veçhelerini yansıtan alanlara dair teorik sorgulamalar yapılıyor ve sanatın pratik yansımaları inceleniyor

Türkiye Araştırmaları Merkezi seminerlerinde, geçmiş ile gelecek arasındaki dengenin ancak sıhhatli bir tarih anlayışı ile mümkün olacağı fikri doğrultusunda, Osmanlı'dan günümüze uzanan süreçte şekillenen siyasi ve sosyal tarihin kaynakları, tartışmaları ve bunların zihni ve fikri düzeydeki süreklilik ve kırılmaları konu ediliyor.

1 Kasım Cumartesi – 28 Kasım Cuma tarihleri arasında gerçekleştirilecek 2025 Güz seminerlerinin üç tanesi

Çevrimiçi, diğlerleri Vefa, Adnan Büyükdeniz ve Ŗakir KocabaŖ salonlarında yüz yüze takip edilebilecek Ŗekilde planlandı. Çevrimiçi seminerler kayıt yaptıran katılımcılara bağlantı gönderilmesi suretiyle gerekleŖtirilecek.

Seminer kayıtları **15 Ekim arŖamba – 30 Ekim Cuma** tarihleri arasında www.bisav.org.tr üzerinden alınacaktır.

Bilim ve Sanat Vakfı

BİLİM VE SANAT VAKFI

2025 GÜZ DÖNEMİ

SEMİNERLERİ LİSTESİ

Seminer Adı

Seminer Veren

GİRİŞ SEMİNERİ

7

1 Roman Diliyle Para

Mustafa Özel

1x2

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

8

1 İsrail’de Radikal Sağ

Özgür Dikmen

4x1

2 Kanaat Ekonomisine Giriş

Ahmet Faruk Aysan

2x2

3 Siyahi Marksizm: Cedric Robinson
ve Siyahi Radikal Gelenek

Bilal Ali Kotil

4x1

4 Toplumsal ve Demografik
Dönüşüm Çerçevesinde Aile

Mehmet Fatih Aysan

2x2

5 Uluslararası İlişkiler Teorisi

İsmail Yaylacı

4x1

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

13

1 Çağdaş Sosyal Teori

Alim Arlı

4x1

2 Erken Hristiyanlık Tarihi

Elif Tokay

4x1

3 Fıkıhın Modern Problemleri

Eyyüp Said Kaya

4x1

4 Kelamın Teşekkülü:
Tarih ve Problemler

Hayrettin Nebi Güdekli

4x1

5 Politik Ekoloji

Vehbi Metin Demir

4x1

Sanat Araştırmaları Merkezi

18

1 Eski İstanbul’un Müziği

Hüseyin Kıyak

4x1

2 Film Yönetmenliği

Mahmut Fazıl Coşkun

2x2

3 Modern Türk Şiirine Retrospektif
Bir Bakış

Hasan Turgut

4x1

4 Mülkiyetin Şehir ve Mimari
Üzerindeki Etkileri

Ahmet Yılmaz

4x1

5 Niye Sanata Muhtacız?

Hasanali Yıldırım
Zeynep Gökgöz
Ayşe Yılmaz

4x1

Türkiye Araştırmaları Merkezi

23

1 Dijital Şehir Tarihi: 1530’da
Osmanlı Şehirleri

Yunus Uğur

4x1

2 Muhammed İkbâl’in Siyasi Düşüncesi

Feyzullah Yılmaz

4x1

3 Türkiye’de Sol: Aktörler,
Eğilimler, Stratejiler

Hüseyin Etli

4x1

4 Yeniçeriliğin Tarihine Bir Bakış

Abdulkasim Gül

4x1

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

28

1 20. ve 21. Yüzyıl Ortadoğu'su

Z. Tuba Kor

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

28

1 İbn Sînâ Çalışma Grubu

M. Cüneyt Kaya

Sanat Araştırmaları Merkezi

30

1 Birkaç Hikâye, Birkaç Tahlil

Hasanali Yıldırım

2 Romanlarla Tarih Okumaları

Rahime Demir Bulut

Türkiye Araştırmaları Merkezi

31

1 Dünya Tarihinde İslam Medeniyeti

Ersin Doyran

ATÖLYELER

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

32

1 Memlük Biyografileri Araştırma Atölyesi

Büşra S. Kaya

2 Türkiye’de Medya ve İletişim Çalışmaları
Atölyesi-III: Kavram, Kuram ve Modeller

Hediyetullah Aydeniz

Sanat Araştırmaları Merkezi

34

1 Aruz Atölyesi

Kadir Turgut

2 Film Bahane

Hasanali Yıldırım

36

SEMİNER HOCALARI

2025 GÜZ DÖNEMİ SEMİNER PROGRAMI

GİRİŞ SEMİNERİ

ROMAN DİLİYLE PARA

Mustafa Özel

21. yüzyılın eşiğinde, dünya ekonomisi büyük ölçüde finansallaşarak geleceğe dair bir hikâyeye dönüştü. Otomobil, gıda ürünleri, giysi gibi her gün kullandığımız sayısız eşyayı üreten, aktifleri ve ciroları birkaç yüz milyar doları geçen şirketlerin piyasa değeri yüz milyar doları bulmazken; Google, Microsoft, Facebook gibi “ince” işlerle uğraşan şirketlerin, çok daha düşük mal varlıklarına rağmen piyasa değerleri 3-4 trilyon doları geçiyor. Yatırımcılar o şirketlerin bugününe değil, geleceklerine fiyat biçiyor, onların geleceğe dair servet hikâyelerine yatırım yapıyorlar. Kendisi bir romana dönüşen çağdaş/küresel kapitalizm, en iyi ifadesini romanda bulmaktadır. Bu seminerde, para, kâğıt para ve finansal ilişkilerin edebî eserlerde nasıl canlandırıldığı tartışılacaktır.

1 Kasım Cumartesi
15.00-17.15 Vefa Salonu

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

İSRAİL'DE RADİKAL SAĞ

Özgür Dikmen

7 Ekim sonrasında İsrail siyasetinde daha belirleyici hale gelen radikal sağ, gerek Gazze'deki soykırım gerek de İsrail'in dahil olduğu bölgesel savaşların çıkışında başat bir unsura dönüştü. Bu bağlamda dört haftalık seminerlerin ilkinde İsrail radikal sağının 1920'lerdeki başlangıçları ve ikincisinde 70'lerde İsrail siyasetinin merkezine taşınması süreci ele alınacak. Üçüncü seminerde radikal sağın 2000'li yıllarda İsrail'deki iç çatışmayı körükleyen etkisine değinilirken son seminer 7 Ekim ve Gazze'deki soykırım sonrasında İsrail radikal sağının yönelimlerine dair geleceğe dönük bir tartışma amaçlanıyor.

KANAAT

ÇEVİRİMİÇİ

EKONOMİSİNE GİRİŞ

Ahmet Faruk Aysan

Bu seminerde, modern tüketim odaklı ekonomilere alternatif olarak geliştirilen kanaat ekonomisi yaklaşımı incelenecektir. Katılımcılar, kanaat kavramının ahlaki, toplumsal ve çevresel boyutlarını analiz edecek; İslam iktisadiyla olan bağlantısını değerlendireceklerdir. Seminer, öğrencilerin ekonomik faaliyetleri denge, adalet ve sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde yorumlamalarına katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Seminerde, hem klasik kaynaklardan hem de güncel örneklerden yararlanılarak, kanaat ekonomisinin günümüz krizlerine sunduğu çözüm yolları değerlendirilecektir. Amaç, ekonomik faaliyetlere sadece maddi değil, manevi ve toplumsal bir bakış açısı kazandırmaktır.

1, 8 Kasım Cumartesi
20.00-22.00 Çevrimiçi

SİYAHÎ MARKSİZM: CEDRIC ROBINSON VE SİYAHÎ RADİKAL GELENEK

Bilal Ali Kotil

Bu seminerde siyaset bilimci, teorisyen, aktivist düşünür Cedric J. Robinson'ın 1983 yılında yayınlanan *Black Marxism: The Making of the Black Radical Tradition* başlıklı kitabı tanıtılacaktır. Irksallık (*racialism*) kavramını merkezine alan Robinson kapitalizmin tarihsel gelişimini Beyaz üstünlükçülük üzerinden okuyor. Irksal ayrımların temelini oluşturduğu sömürgeci kapitalizme karşı mücadelede bir Batı ürünü olan Marksizm nasıl yeniden düşünülebilir? Batılı radikalizminin sınırlılıklarını açığa çıkartan bu eser, bunu yaparken Siyahî radikal geleneğin izlerini sürüyor. Fakat, Robinson'ın amacı yerel bir Marksizm icat etmek değil. *Siyahî Marksizm* Du Bois, C. L. R. James ve Richard Wright üzerinden Siyahî radikal geleneğin kapitalizme karşı nasıl bir Afrikalı cevabı olduğunu peşine düşüyor. "Wall Street'i İşgal Et" ve "Siyahların Yaşamı Değerlidir" hareketleri ile birlikte son yıllarda geri dönülen ve Gazze'deki soykırım bağlamında da sıklıkla başvurulmuş bu kitap seminer boyunca incelenecektir.

TOPLUMSAL VE DEMOGRAFİK DÖNÜŞÜM ÇERÇEVESİNDE AİLE

Mehmet Fatih Aysan

Bu seminer, Türkiye'deki aile yapısının sosyolojik boyutlarını incelemenin yanı sıra, aile kurumuna ilişkin küresel düzeyde yürütülen tartışmaları da karşılaştırmalı bir perspektiften ele alacaktır. Aile, toplumun en temel kurumsal yapılarından biri olarak modernleşme süreçleri, ekonomik dönüşümler, göç, demografik dönüşüm ve kültürel normlar çerçevesinde sürekli yeniden tanımlanmakta ve dönüşmektedir. Bu bağlamda seminerin amacı, aile kurumunun tarihsel sürekliliklerini ve yapısal değişimlerini veriler ve disiplinlerarası tartışmalar ışığında değerlendirmek, Türkiye'deki aile yapısını küresel gelişmelerle ilişkilendirerek katılımcılara derinlikli bir perspektif kazandırmaktır.

15, 22 Kasım Cumartesi
10.00-12.15 Adnan Büyükdeniz Salonu

ULUSLARARASI İLİŞKİLER TEORİSİ

İsmail Yaylacı

Uluslararası ilişkilere şekil ve yön veren temel aktörler, süreçler ve yapılar nelerdir? Mevcut küresel düzendeki çatışma ve işbirliği dinamiklerini, güç ilişkilerini ve hiyerarşik yapılanmaları, çıkar ve ahlak gerilimlerini, içleme ve dışlama pratiklerini nasıl açıklayabilir, anlayabilir ve anlamlandırabiliriz? Bu seminer dizisi uluslararası ilişkiler alanının bu ezeli sorularını temel teorik yaklaşımlar çerçevesinde tartışmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda her seminer uluslararası ilişkiler alanını açıklamak ve anlamak üzere geliştirilmiş teorik gelenekleri, o geleneğin temel ortak özellikleri ve kendi iç farklılıklarını vurgulayarak ele alacaktır. Dört haftalık bu programda ilk seminer, teorinin anlamını ve işlevini tartıştıktan sonra uluslararası ilişkilerin anadamar yaklaşımı olan realist geleneği, ikinci seminer liberalizmi, üçüncü seminer İngiliz Okulu ve sosyal inşacı yaklaşımları, dördüncü ve son seminer de Marksist düşünceden mülhem gelişen eleştirel teorileri ele alacak ve tartışacaktır. Son seminer teorilerin geliştirdikleri kavramsal açıklama çerçeveleri, yaslandıkları temeller ve ürettikleri normatif sonuçlar çerçevesinde mukayeseli bir analiz ve müzakereyle nihayete erecektir.

ÇAĞDAŞ SOSYAL TEORİ

Alim Arlı

Bu seminerde çağdaş sosyal teoriden dört ismin eserleri ve teorilerine dair tartışmalar yapılacaktır. Belirlenen isimler günümüz toplumlarının işleyişı ve yapısı hakkında temel araştırmalar yapmış isimlerden seçilmiştir. Bu çerçevede seminerde Pierre Bourdieu, Andrew Abbott, Manuel Castells ve Michel Foucault'nun sosyal teorileri üzerinde durulacaktır.

1, 8, 15, 22 Kasım Cumartesi
16.15-17.15 Adnan Büyükdenez Salonu

ERKEN HİRİSTİYANLIK TARİHİ

Elif Tokay

Bu seminer dizisinde Hıristiyanlığın ortaya çıkışı, yayılışı ve gruplara ayrılışı tarih ve inanç açısından ele alınacak, Bizans ve doğu Hıristiyanlığı (Rum, Ermeni, Süryani, Arap, Kıpti, Habeş) düşünce dünyasının temellerinin atıldığı ilk yüzyıllar üzerinde durulacaktır.

Oturum Başlıkları:

- İsa Mesih, Havariler, Yeni Ahit metinleri
- 2. ve 3. yüzyılda teolojinin ortaya çıkışı
- 4. ve 5. yüzyılda konsiller ile ayrışma süreci
- 6. ve 8. yüzyılda sonuçsuz kalan uzlaşma çabaları ve ayrışmanın kesinleşmesi

FIKHİN MODERN PROBLEMLERİ

Eyyüp Said Kaya

“Müslüman olarak nasıl yaşamalıyım?” sorusunun ekseninde oluşan fıkıh ilminin tarihindeki en büyük kırılma noktası, moderniteyle karşılaşmasıdır. Fıkıh için moderniteyle karşılaşmak, çözmesi gereken sorunlara yenilerini eklemekten ibaret olmamış, varlık zeminini oluşturan dünyanın ortadan kalkmasıyla beraber bambaşka bir dünya hakkında konuşmak zorunda kalmayı beraberinde getirmiştir. Bu seminer fıkıhın moderniteyle ilişkisinin boyutlarını göstermeye, modernizmin İslam dünyasına girişinden bugüne kadar fıkıhın cevap vermeye çalıştığı sayısız problemin arkasındaki ortak yapıları keşfetmeye çalışmaktadır. Fıkıh ve modernite ilişkisini teorik düzeyde ele alacak seminerde modern öncesi fıkıhın tanıtımına yer verilmeyeceği gibi, modernizmin İslam dünyasına girişi gibi tarihi bilgilere de olabildiğince az temas edilecektir.

1, 8, 15, 22 Kasım Cumartesi
15.00-16.00 Adnan Büyükdenez Salonu

KELAMIN TEŞEKKÜLÜ: TARİH VE PROBLEMLER

Hayrettin Nebi Güdekli

Bu seminerde hicrî 1. yüzyılın son çeyreği ile hicrî 3. yüzyılın ilk yarısına kadar geçen süreçte kelam ilminin disiplinleşme süreci ele alınacaktır. Hicrî 1. yüzyılın ilk çeyreğinde Müslümanlar arasında yaşanan iman mahiyeti, insan fiilleri ve teşbih-tenzih sorunları gibi inanç sorunlarının kelamî düşüncenin başlangıç dönemi bilginleri tarafından nasıl ele alındığı ve onların bu sorunlara dair getirdikleri farklı çözüm önerilerinin ilk inanç ekollerinin oluşması üzerinde nasıl bir rolü bulunduğu soruşturulacaktır. Burada insan fiilleri sorunu bağlamında *adalet*, teşbih-tenzih ve ilahi sıfatlar sorunu bağlamında ise *tevhid* ilkeleriyle bir kelam ekolü olarak Mu'tezile'nin nasıl kurulduğuna ve Mu'tezilî âlimlerin söz konusu problemlere dair geliştirdikleri kavram ve önermelere işaret ederek kelami önermelerin doğruluğunu nasıl temin ettiklerine yer verilecektir. Böylece bilgi ve istidlal teorisi (epistemoloji), varlık ve âlem anlayışı (ontoloji ve kozmoloji) ve bu bilgi ve varlık anlayışı üzerinden Tanrı'nın varlığı ve sıfatlarına ilişkin bilginin (teoloji) nasıl inşa edildiği ortaya konularak kelam ilminin kuruluş süreci analiz edilecektir.

POLİTİK EKOLOJİ

Vehbi Metin Demir

İlk olarak Soğuk Savaş döneminde nükleer karşıtlığı ile kendini gösteren çevreci hareketler zaman içerisinde müstakil bir siyasal akım haline gelmiştir. Klasik siyasal ideolojilerin bir parçası olmayan bu “yeni toplumsal hareket” formu olan *ekolojizm* artık siyaset biliminin temel başlıklarından biri durumdadır. Ekolojizm günümüzde öyle bir ağırlık merkezi oluşturmuştur ki diğer klasik ideolojiler bu ekolojiye eklenmektedir. Bu itibarla bu seminerde siyaset düşüncesi ile ekolojik duyarlılıkların kesişiminden ortaya çıkan yeni siyasal yönelimler incelenecektir.

Oturum başlıkları şu şekildedir:

- Derin Ekoloji ve Radikal Çevreci Hareketler
- Eko-Marksizm: Marks'ta önceden görünmeyen yeşil ton
- Eko-feminizm: Kadın ve doğa ilişkisini devrimcileştirmek
- Toplumsal Ekoloji: Demokratik Komün Belediyeciliği

5, 12, 19, 26 Kasım Çarşamba
20.00-21.00 Çevrimiçi

TEMEL SEMİNERLER

Sanat Araştırmaları Merkezi

ESKİ İSTANBUL'UN MÜZİĞİ

Hüseyin Kıyak

Bu seminerde geleneksel İstanbul hayatına dair en önemli kaynaklardan biri olan Sermet Muhtar Alus'un metinleri odağında 19. yüzyıl İstanbul'u müzik ekseninde ele alınacaktır. Konaklardaki müzik toplantılarından kahvehanelere, Boğaz'daki mehtap âlemlerinden düğünlere, marşlardan şarkılara, kantoculardan dönemin meşhur sazende ve hanendelerine varıncaya kadar İstanbul'un gündelik hayatında müziği her türlü unsuruyla konu edinen bu metinler incelenecek, bahsi geçen eserler dinletilecektir.

FİLM YÖNETMENLİĞİ

Mahmut Fazıl oşkun

Film dendiğinde genellikle akla yönetmen gelir. Çünkü filmin kaderini tayin eden, sınırlarını belirleyen, dünyasını şekillendiren kişidir. Hangi oyuncunun nasıl oynayacağına, kameranın ne tür hareketleri yapacağına, mekânın ne şekilde kurulacağına karar verendir. Özetle bir filme dair bütün seçimlerin nihai merciidir yönetmen. Seminerler iki hafta boyunca yönetmenin dünyasına yönetmenlik tecrübesi üzerinden bir girizgâh niyeti taşımaktadır.

15, 22 Kasım Cumartesi
15.00-17.15 Vefa Salonu

TEMEL SEMİNERLER

Sanat Araştırmaları Merkezi

MODERN TÜRK ŞİİRİNE RETROSPEKTİF BİR BAKIŞ

Hasan Turgut

Bu seminerde modern Türk şiirinin poetik, politik ve toplumsal gelişmelerin aynasında nasıl bir dönüşüm yaşadığı ele alınacaktır. Türkiye’de edebî alanın formasyonunda kritik rol oynamış belli başlı aktör, eğilim ve hareketlerin tartışılacağı seminerle modern Türk şiirinin panoramasının ana hatlarıyla ortaya çıkarılması amaçlanmaktadır.

Oturum başlıkları şu şekildedir:

- Modern Türk Şiirinin Kökenleri: Kopuş, Süreklilik ve Eğilimler
- İslamcı Şiir Alanının Üstad’ı: Necip Fazıl Kısakürek
- “İkinci Yeni Olayı”
- “Devrimde Devrim”: Türkiye’de Sosyalist Gerçekçi Şiir

MÜLKİYETİN ŞEHİR VE MİMARİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Ahmet Yılmaz

Bu seminer dizisinde mülkiyet paylaşımının şehir üzerindeki etkileri üzerinde durulacaktır. 19. yüzyılda Tanzimat ile başlayan Osmanlı modernleşme hareketleri çerçevesinde tezahür eden ve Mecelle ile yasal boyut kazanan mülkiyete dair kaideler, cumhuriyetin ilanı ile birlikte eşit kimlik, eşit toplum statüsüne kavuşmuştur. Genç cumhuriyet 1924 medeni kanun ile mecelle esaslarını 2 yıl sürdürmüş, 1926 da yeni medeni kanun ile kat mülkiyeti tartışmaları cılız da olsa dar kapsamda başlamış, çok partili döneme geçişle birlikte baskılar artmış, 1965 yılına gelindiğinde 634 sayılı kat mülkiyeti kanunu ile yeni bir hukuki boyut kazanmıştır. Bu seminerde modern dönemde özellikle Kuzey Avrupa'sında çokça tartışılan kat mülkiyetinin hangi düzeyde tartışıldığı ve kültürel arka planıyla ilgili konulara değinilerek sosyal ve dini boyutu ele alınacak, mülkiyet paylaşımının günümüze gelinceye kadar geçirdiği yüz yıllık sürecin şehir ve mimari üzerindeki etkilerine değinilecektir.

1, 8, 15, 22 Kasım Cumartesi
13.45-14.45 Vefa Salonu

NİYE SANATA MUHTACIZ?

**Hasanali Yıldırım – Zeynep Gökğöz
Ayşe Yılmaz**

Sanatçı bize bilmediğimiz şeyleri mi fısıldar yahut gösterir? Tüm bu çaba bilgi sahibi olmak için midir?

Haydi bir şeyler öğrendik diyelim, sanatı sanatımsıdan veya sahte sanattan ayırmak ne derece mümkün? Bunun yolunu bize gösterecek kimdir?

Hayatın gerçeğiyle sanatın gerçekleri birbirinden farklı olduğu için mi aramızda böylesi bağlar kurabiliyoruz yoksa hiç benzemediği için mi? Bunlar nasıl bağlar ki bazen hayatın gerçeğinden daha da derin bir tesirlenme yaşayabiliyoruz.

Sanat bize içinde yaşarken idrak edemediğimiz hayatı anlama, kavrama ve hissetme imkânı tanıyor. Bu, herkesin payına mı düşüyor yoksa bunun da şartları, kuralları mı var? Sanatsız hayat, nasıl bir idrakten veya nasıl bir hislenmeden mahrum bırakır bizleri?

İşte bu seminer, günümüz sanatında çirkin, 'güzel'i çoktan kapı dışarı etmişken ve artık sanat neredeyse bir kompozisyon ameliyesine dönüşmüş vaziyetteyken, (eğer varsa) bunca değişim ve dönüşümün sabitelerini bütün bu sorular ile benzeri hususlar etrafında dolaşarak tartışmaya açacak.

DİJİTAL ŞEHİR TARİHİ: 1530'DA OSMANLI ŞEHİRLERİ

Yunus Uğur

Bu seminer, şehir tarihçiliği disiplinini dijital beşeri bilimlerin sunduğu imkânlarla buluşturmayı amaçlamaktadır. Dört haftalık bu süreçte, öncelikle dijital araçların kaynak okuma, yoğun veri üretimi ve analizi gibi alanlarda sağladığı olanaklar tartışılacaktır. Bu sayede Balkanlar'dan Arap coğrafyasına uzanan geniş Osmanlı coğrafyasındaki şehirlerin tarihini bütüncül bir yaklaşımla, tek bir zaman diliminde inceleme metodolojileri ele alınacaktır. Seminerin ikinci aşamasında 1530 yılı temel alınarak yaklaşık 700 Osmanlı şehri incelenecektir. Bu şehirler ilişkisel yaklaşım ve mekânsal analiz teknikleri kullanılarak değerlendirilecek ve sahip oldukları özgün ve ortak nitelikler belirlenmeye çalışılacaktır. Her şehrin kendine has dinamikleri ve benzerlikleri, elde edilen veriler ışığında üretilen haritalarla derinlemesine analiz edilecektir. Son aşamada ise seminerde elde edilen veriye dayalı bulgular, Osmanlı şehirciliği literatüründe mevcut olan genel geçer bilgilerle karşılaştırılacaktır. Bu karşılaştırma, katılımcılara yeni perspektifler kazandırmayı ve alanın mevcut kabullerini tartışmaya açacak kapsamlı bir platform sunmayı hedeflemektedir.

1, 8, 15, 22 Kasım Cumartesi
11.15-12.15 Vefa Salonu

TEMEL SEMİNERLER

Türkiye Araştırmaları Merkezi

MUHAMMED İKBAL'İN SİYASİ DÜŞÜNCE

Feyzullah Yılmaz

Bu seminer modern Müslüman düşünürlerin önde gelen isimlerinden Muhammed İktbal'in (1877-1938) felsefesi ve siyasi düşüncesine odaklanacaktır. İlk oturumda İktbal üzerine yapılan araştırmalar değerlendirilecek ve literatürün eleştirel bir incelemesi sunulacaktır. Sonraki oturumlarda ise İktbal'in fikirleri, tarihsel ve entelektüel bağlamı içinde ele alınacaktır. Bu çerçevede onun felsefi ve siyasi düşünceleri, nihilizm problemi bağlamında ve ona bir cevap olarak tartışılacak ve bu yaklaşımın tasavvuf geleneğiyle ilişkisi incelenecektir. Seminer boyunca İktbal'in temel eserleri incelenerek düşünsel evrimi ortaya konulacaktır. Ayrıca seçilmiş şiirlerinden örnekler okunacak ve tartışmaya açılarak İktbal'in düşünce dünyasının edebi boyutuna da dikkat çekilecektir.

TÜRKİYE'DE SOL: AKTÖRLER, EĞİLİMLER, STRATEJİLER

Hüseyin Etil

Bu seminerde Türkiye solunun 1960'lardan günümüze doğumu, gelişimi ve dönüşümleri kapsamlı bir şekilde analiz edilecektir. Ülkemizdeki sol siyasetlerin öne çıkan aktörlerine, kurucu ideoloji ve stratejilerine, temel tartışma başlıklarına, teorik ve pratik ayrışma noktalarına ve ortaklıklarına yakından temas edilecektir. Bu çerçevede sol Kemalizm'den ulusalcılığa, "devrimci sol"-dan "sol liberalizm"e uzanan geniş yelpazede yer alan akım, örgüt ve hareketler incelenecektir. Türkiye solunun teorik ve pratik birikimleri Marksizm, toplumsal mücadeleler ve devrimler tarihinin evrensel birikimleriyle ilişki içinde tartışılacaktır.

1, 8, 15, 22 Kasım Cumartesi
12.30-13.30 Adnan Büyükdeniz Salonu

YENİÇERİLİĞİN TARİHİNE BİR BAKIŞ

Abdulkasim Gül

Bu seminerde Osmanlı Devleti'nin en uzun ömürlü askerî teşkilatı ve Osmanlı siyasetinin biçimlenişinde en önemli unsurlardan olan Yeniçeri ocağının tarihi ele alınacaktır. 16. yüzyıl sonunda başlayan değişimlerle, ilga edildiği 1826 yılına kadar yeniçerilik güçlü bir askerî ve toplumsal unsur olarak içtimai ve iktisadi yapıya tesir etmiştir. Bu güce ve tesire ulaşması, ihdası ve teşkilatındaki gelişimle mümkün olmuştur. Bu bağlamda nefer kaynağı, devşirmenin nasıl ve ne zamana kadar yeniçeriliğe kaynak olduğu ve yeniçerilerin toplum içindeki mevkileri üzerinde durulacak noktalardan biridir. Klasik dönem sonrasında sürekli dirlikli asker arasından yeniçeriliğin temayüzü ve başat askerî sınıf oluşmasını sağlayan gelişmeler çerçevesinde yeniçeriliğin sultanın tahtının karşısına daha güçlü şekilde belirmesi ele alınacak bir diğer konudur. Aynı bağlamda yeniçerilerin yenileşme hareketleri karşısındaki tavırları da önemli meselelerden biridir. Bununla bağlantılı olarak Yeniçerilik bakımından üzerinde durulması gereken diğer konu ise yeniçeri ocağının kaldırılması ve neticeleridir. Bu bağlamda Sultan II. Mahmud'un siyaseti, ilga sırasındaki gelişmeler, bunun Osmanlı toplumuna ve yeni askerî yapılanmasına etkisi de seminerde ele alınacak konular arasındadır.

OKUMA GRUPLARI VE ATÖLYELER

Okuma grupları ve atölyelerin katılım şartları araştırma merkezleri tarafından belirlenmekte olup **www.bisav.org.tr** üzerinden ilan edilmektedir. Önceki dönemlerde başlayan ve halihazırda devam eden okuma grupları ve atölyelerin içerikleri ilerleyen sayfalarda verilmiştir. Ayrıntılı bilgi için ilgili araştırma merkezleriyle irtibat kurabilirsiniz.

Küresel Araştırmalar Merkezi **kam@bisav.org.tr**
Medeniyet Araştırmaları Merkezi **mam@bisav.org.tr**
Sanat Araştırmaları Merkezi **sam@bisav.org.tr**
Türkiye Araştırmaları Merkezi **tam@bisav.org.tr**

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

20. VE 21. YÜZYIL ORTADOĞU'SU

Z. Tuba Kor

13 hafta sürecek okuma grubunda Birinci Dünya Savaşı'ndan günümüze Ortadoğu'nun yüzyıllık siyasî tarihi, bölgenin jeopolitiği, iktisadî yapısı, ordu ve güvenlik yapılanması, toplumsal dinamikleri, dinî ve fikrî akımları ve temel yapısal problemlerine odaklanılacaktır. Böylelikle günümüz Ortadoğu'sunda yaşanan problemlerin tarihi, siyasî, iktisadî, toplumsal ve fikrî arka planına ışık tutulması hedeflenmektedir.

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

İBN SÎNÂ ÇALIŞMA GRUBU

M. Cüneyt Kaya

Felsefenin İslam dünyasındaki tarihini İbn Sînâ'yı merkeze alarak okuyup değerlendirmenin gerekliliği uzunca sayılabilecek bir süreden bu yana İslam felsefesi araştırmacıları açısından müsellem bir kabuldür. Büyük oranda Batılı literatürde temelleri atılıp geliştirilen bu yaklaşımın bir yansıması olarak Türkiye özelinde 2000'lerin başında İbn Sînâ'nın temel eserlerinin tercüme edilmeye başlanması, eş-Şeyhu'r-reis'e yönelik ilgiyi artırmış ve felsefesinin

çeşitli yönlerini aydınlatan çalışmaların yapılmasına im-kân hazırlamıştır. Bu sayede İbn Sînâ, İslam felsefesi öğ-rencileri ve araştırmacıları için bir “mihver” haline gelmiş olsa da çoğunlukla bir süre uğranılan bir durak olmanın ötesine geçememiş ve İbn Sînâ’ya yönelik ilgi, şimdiye kadar istikrarlı bir İbn Sînâ uzmanlığına dönüşememiş-tir. Dolayısıyla, İbn Sînâ’nın hayatına, dönemine, çağdaş-larına, külliyyatına, öğretilerine, doğrudan ve dolaylı et-kilerine odaklanan, İbn Sînâ hakkındaki klasik literatüre hâkim, modern ve çağdaş literatürü takip edip bu lite-ratürün ulaştığı sonuçları tartışan bir akademik günde-min eksikliğinden pekâlâ söz edilebilir. Bir “İbn Sînâ a-lışma Grubu” oluşturma fikrinin arkasında da İbn Sînâ’yla ilgili uzun soluklu ve istikrarlı bir araştırma gündemine ön ayak olma hedefi bulunmaktadır.

BİRKAÇ HİKÂYE, BİRKAÇ TAHLİL

Hasanali Yıldırım

İnsanlar ne vakit gündelik yaşantılarında meramlarını dile getirirken ifadelerine itina göstermeye başladılarsa işte o ândan itibaren edebiyatın sahasına da yakınlaş-maya başladılar demektir. Edebiyat, belli bir maksada matuf bir şekilde, türün icabatına muvafık, üstelik zena-atine sadık ve sanatkârane bir tarzda meram ile ifade-nin arasını, meramın hayrına açmak demektir. Tek bir ifadeyle nice meram.

Sanayi İnkılâbı’nın akabindeki hercümerte her şey ka-dar edebiyat da bu istihaleden nasibince pay aldı. Ev-velâ dallanıp budaklandı, bütün türlerinin manâ, kıymet ve muhtevaları değişti; ardından da ona içeriden ve dışa-rıdan nazar etmenin devri başladı. Tenkid kisvesi altında

tatbik edildi bu sıygaya çekiş, akabinde de edebiyatın mahiyetini masaya yatıran edebiyat nazariyatçıları tarafından edebiyat, nice başka kılıklara büründürüldü. Böylelikle edebiyat, kendisine bütün bu hariçten gazel okuyanların imalâtından çıkma buzlu camların arkasından bakılır bir vaziyete sürüklendi. Hem hayli bir miktar kut-sandı, hem de sebepsizce kurban taşına yatırıldı.

Dünyanın yepyeni bir inkılâp beklediği bu devrin arefe-sinde edebiyat da bambaşka mecralara sürülmek üzere. Birkaç Hikâye Birkaç Tahlil isimli bu okuma grubu, edebiyata, hususen de hikâyeye, bir nevi kadim itibarını tevdi teşebbüsü... Başka bir tarzda söylenirse ifadeden hareketle merama sarkma gayreti.

ROMANLARLA TARİH OKUMALARI

Rahime Demir Bulut

ÇEVİRİMİÇİ

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Roman sanatının gelişimi içerisinde alt bir tür olarak tarihi roman oldukça yeni sayılabilir. Ancak destandan postmoderne uzanan kurgunun/anlatının genel kapsamı dikkate alındığında romanın anlatı zamanı, tarihle kurgunun kesiştiği bir noktada durur.

“Romanlar Üzerinden Tarih Okumaları” konusu itibariyle esasta bir tarihi devri ve şahsiyeti ele alan bu türden romanların kronolojik bir devir seyri içerisinde okunmasını ve yorumlanmasını esas alan bir okuma grubudur. Fıra-vunlar çağından 20. yüzyıla uzanan uzunca bir dönemi kapsayan içerikleriyle farklı coğrafyalardan ve tarihi

devirlerden romanların ele alınacağı okuma grubunda eserlerin, edebi açıdan incelenmesinin yanı sıra yazıldığı dönemin, ele aldığı tarihi devirlerin siyasi ve toplumsal incelemesi de yapılmaktadır.

DÜNYA TARİHİNDE İSLAM MEDENİYETİ

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Ersin Doyran

İslâm tarihi olmadan dünya tarihi yazılamaz. 20. ve 21. yüzyılda küresel ölçekte yaşanan pek çok gelişmenin gösterdiği en önemli sonuçlardan biri İslam'ın ve geniş ölçekte İslâmileşmiş uygarlığın tarihi ve kazanımlarının gerçek anlamının ancak daha geniş bir dünya tarihi çerçevesinde bulunabileceğidir. İslam uygarlık tarihi sadece dinî bir tarih değildir. Siyaset ve ekonomiden eğitim ve sağlığa, bilim ve felsefeden insanın kâinata kendisi ve çevresi üzerine düşünmesinin anlamlı olduğu bütün alanlara kadar hayatın her yönüne etki etmiş uzun soluklu bir serüvenin adıdır. Müslüman insanın yeryüzünde bir bilinçle eylediği tüm bu alanlara dokunmayı hedefleyen bu uzun soluklu okuma/düşünme yolculuğuna grubunda İslam tarihinin bir dünya tarihi olarak takip etmesi hedeflenmektedir.

ATÖLYELER

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

MEMLÜK BİYOGRAFİLERİ ARAşTIRMA ATÖLYESİ

Büşra S. Kaya

Bu atölye geç Orta Çağ İşlam dünyasında sosyal ve entelektüel rekabetin biyografik ansiklopedilerdeki anlatısal temsillerine odaklanacaktır. Memlük ileri gelen entelektüelleri tarafından kaleme alınmış biyografik ansiklopediler, bu dönemi çalışan araştırmacılar için kişilerarası ağıları, akademik rekabet ve himaye ilişkilerini sunması bakımından oldukça zengin bilgileri muhtevidir. Atölye katılımcılarının Arapça metin okuyacak kadar dil becerisine sahip olmaları ve karşılaştırmalı metinler arası okumalara aktif olarak katılımları beklenmektedir. Memlük biyografik ansiklopedilerinde metinlerarasılık üzerine kurgulanmış olan atölyemizin çıktısı olarak Memlük biyografik metinlerine aşinalık kazanmak üzere bir süre ortak metin analizi üzerine yoğunlaşılacak ardından atölye katılımcılarına özel olarak seçilmiş Memlük biyografileri üzerinden metinler arası karşılaştırmalı laboratuvar çalışması talep edilecektir. Bu çalışmanın nihayetinde belli bir metin üretimi hedef olarak benimsenmekle birlikte Memlükler döneminde kaleme alınan farklı biyografi anlatı metinleri üzerinden öne çıkan bir şahsın entelektüel biyografisinin yeniden inşası kurgulanacaktır.

TÜRKİYE'DE MEDYA VE İLETİŞİM ÇALIŞMALAR ATÖLYESİ-III:

KAVRAM, KURAM VE MODELLER

Hediyetullah Aydeniz

Türkiye’de medya ve iletişim çalışmalarının düşünce kaynaklarını, kuramsal ve metodolojik problemlerini dikkate alarak, medya ve iletişim alanının bilgi birikiminin tespiti, okunması, müzakeresi ve bunu alan tarihyazımının bir parçası kılmak üzere Aralık 2013’te başlatılan Türkiye’de Medya ve İletişim Çalışmaları Atölyesi, Covid pandemisi ile verilen aranın ardından medya ve iletişim alanının kavram, kuram ve modellerinin Türkçe literatürdeki izlerinin sürüleceği yeni dönemi ile çalışmalarına başladı. Şimdiye kadar iki atölye, iki okuma grubu, iki sayılık dergi yayını (talid.org) ile sonuçlanan ve Medeniyet Araştırmaları Merkezi bünyesinde yürütölen Türkiye’deki Medya ve İletişim Çalışmaları Atölyesi ile alan tarihyazımına katkı sunmaya gayret edilmektedir.

ARUZ ATÖLYESİ

Kadir Turgut

Divan edebiyatı, klasik edebiyat ya da eski edebiyat gibi kavramlarla anılan, belli form ve ölçü kalıplarıyla yazılan manzum eserlerin düzgün okunabilmesi/anlaşılabilmesi için gerekli en önemli altyapı bilgilerinden biri de vezin bilgisidir. Türk edebiyatının klasik dönemi içinse bu vezin aruz ölçüsüdür.

Aruz ölçüsü Arap şiirinde ortaya çıktıktan sonra VIII. yüzyılda belli bir olgunluğa ve disipline ulaşmıştır. Bundan sonra bu ölçü İslam kültürü aracılığıyla yayılmış, Farsça ve Türkçe başta olmak üzere birçok dilde yazılan şiirlerde kullanılır olmuştur. Ancak genel yapısı itibarıyla hemen hemen hiç değişikliğe uğramamış, yalnızca aynı düzen ve kurallar içerisinde bazı yeni kalıplar türetilmiştir. Ayrıca bu kalıplar içerisinde daha akıcı bulunanlar daha çok tutulmuş, bazıları daha az kullanılır olmuştur.

Kadir Turgut'un koordinatörlüğünde yürütülecek atölyede klasik edebiyatın bu manzum eserlerinin düzgün okunabilmesi/anlaşılabilmesi için kulağa hitap eden aruz vezni bilgisi/becerisi edinilmesi amaçlanmaktadır. Atölyede her hafta belli ölçülerde seçilmiş şiirlerin yeterince tekrarlanmasıyla kulakta ölçü sesinin ve ritminin yerleşmesi sağlanacaktır. Şiirlerdeki ölçü, ahenk yanında beyitlerdeki söz yapısı ve vurgu için de önem taşımaktadır. Bu nedenle şiirin ölçüsünü göz önünde bulundurmak daha iyi anlamaya da katkı sağlayacaktır.

FİLM BAHANE

Hasanali Yıldırım

Sanatın hayata aynalık etme devri bitti. Artık hayat, sanatın aynası.

Bir tek güzellerin ve kendini öyle sananların aynaya bakabildiği zamanımızda, bir filmin anlam dünyasına ayna tutmak, aslında kendimize bir de böyle bakmayı denemek değil mi?

Destan, mesnevi ve roman... İnsanı anlamanın ve becerebilebildiğince anlatmanın, böylelikle dönüştürmeye davetin, dönemin ruhuna göre evrilmiş yordamları. Günümüz insanı meramını en çok sinema üzerinden anlatmayı tercih ediyor. Meramını, yani kendini; anlatmayı ve elbet anlamayı da.

Her film bir çığlık. Ne ki çoğu çığlık taklit. Zamanımızda her şeye sahtesi musallat. Ve her şeyin sahtesi makbul. Yazık ki.

Bir filmi de anlamak gerek. Görmek yetmez.

Herkes bakabilir ama pek azımız görür. Görenlerin arasında gösterebilenler daha da seyrek.

Seyretmek, kendini aynada görmek demek ise aynanın insanı ters gösterdiğini de hesaba katmak demek.

Bir filmi bahane ederek insanın anlam arayışını deneyimlemeye ne dersiniz? Aynaya bakmaya yani. Ayna hangisi ama? Sanat mı, yoksa hayat mı?

SEMİNER HOCALARI

Abdulkasim Gül

1980 yılında Erzurum'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu (2001). 2004-2012 yılları arasında Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nda Gelir Uzmanı olarak görev yaptı.

2012'den itibaren Erzurum Teknik Üniversitesi Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'nda görev yapmaktadır. İkinci lisans derecesini Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü'nden aldı (2013). 2015 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, *Celalîkiran Kuyucu Murad Paşa* (Klasik Yayınları, 2018) adıyla kitaplaştı. 2020 yılında "18. Yüzyılda Yeniçeri Teşkilatı" isimli çalışmasıyla doktorasını tamamlayan Gül, Yeniçerilik üzerine çalışmalarını sürdürmektedir. *Yeniçeriliğin Tarihi 1-2* (2022, Küre Yayınları), *"İrad ve Mesarifat Beyan Olunur": Yeniçeri Ocağı 61. Bölüğün Gelir-Gider Defterleri* (2023, Küre Yayınları) gibi kitaplarının yanında yeniçeriler, devşirme sistemi ve çeşitli Osmanlı devlet adamlarının biyografilerine dair makaleleri de bulunmaktadır.

Ahmet Faruk Aysan

1999 yılında Boğaziçi Üniversitesi İktisat Bölümü'nden mezun olduktan sonra, University of Maryland College Park'ta yüksek lisansını ve doktorasını tamamlamıştır. 2008 yılında doçent unvanını alan Aysan, Boğaziçi Üniversitesi'nde

öğretim üyeliği yapmış, aynı zamanda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nda Yönetim Kurulu Üyeliği ve Para Politikası Kurulu Üyeliği gibi görevlerde bulunmuştur. 2023 yılında Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA) asil

üyeyi seçilen Aysan, makroekonomi, finans ve İslam iktisadı alanlarında uzmanlaşmıştır. Uluslararası dergilerde birçok makalesi yayımlanan Aysan, çeşitli akademik ödüllere layık görülmüş ve 2024 yılında Hamad Bin Khalifa Üniversitesi'nde Araştırma Mükemmeliyet Ödülünü kazanmıştır. Halen, Hamad Bin Khalifa Üniversitesi'nde profesör ve araştırmadan sorumlu dekan yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Ahmet Yılmaz

1972 doğumlu Ahmet Yılmaz, Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nde başladığı mimarlık eğitimine, Mimar Sinan Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Restorasyon Bölümü'nde devam etti. "Osmanlı Mimarisinde Külliye

Olgusu ve Atik Valide Külliyesi Örneği" başlıklı teziyle yüksek lisans derecesini aldı. Lisans eğitimini tamamladığı 1994 yılından itibaren çeşitli ofislerde proje yöneticisi ve uygulama sorumlusu olarak çok sayıda projede görev aldı. Çeşitli seminerler, jüriler, atölye çalışmaları ile birlikte, halen 2005 yılında kurucu ortağı olduğu Mi'mar Mimarlık firmasında tasarım faaliyetlerine ve çeşitli üniversitelerde öğretim görevlisi olarak akademik çalışmalarına devam etmektedir.

Alim Arlı

Marmara Üniversitesi Orta Doğu Sosyolojisi ve Antropolojisi Anabilim Dalı'nda öğretim üyesidir. Lisans ve yüksek lisansını Ankara, doktorasını İstanbul Üniversitesi'nde tamamladı. Çalışma konuları kent sosyolojisi, yükseköğretim ve bilim

SEMİNER HOCALARI

incelemeleri ile çağdaş sosyal teoridir. *Oryantalizm-Ok-sidentalizm* ve *Şerif Mardin* (İstanbul: Küre Yayınları, 2. Baskı, 2009) adlı bir kitabı bulunmaktadır.

Ayşe Yılmaz

İstanbul Üniversitesi Felsefe ve Urdu Dil'i'nden 2015'te mezun olduktan sonra 29 Mayıs Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde yüksek lisans eğitimine başladı. *Aşkar*'da hikâye-leri, *CF*, *Hayal Perdesi*, *Film Arası*, *Arka Kapak*, *Sinefesto*, *tsa.org.tr* ve *perspektif.online*'da sinema ve çeşitli konularda yazıları yayımlandı. Şer'i Siciller Arşivi ve BİSAV Türk Sineması Araştırmaları'nda (*tsa.org.tr*) çalıştı. Hâlen İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi'nde felsefe doktora-sını yaparken editörlük çalışmalarına devam etmektedir.

Bilal Ali Kotil

Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü'nde öğretim üyesidir. Uluslararası tarih, kolonyalizm ve on dokuzuncu yüzyıl Osmanlı tarihi üzerine çalışmaktadır. Araştırmaları *International History Review*'de yayınlanmıştır. Doktora

derecesini The New School for Social Research'de Siyaset ve Tarihsel Çalışmalar alanında, yüksek lisans derecesini aynı okulda Tarihsel Çalışmalar'da, ve lisans derecesini Sosyoloji alanında Binghamton Üniversitesi'nde almıştır. Marmara Üniversitesi'ne geçmeden önce City College of New York ve İstanbul Şehir Üniversitesi'nde dersler vermiştir.

Elif Tokay

2004 yılında Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2007'de "Anadolulu Bir Kilise Babası: Nazianzuslu Gregory" başlıklı teziyle Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden yüksek lisans derecesi aldı. Milli Eğitim Ba-

kanlığının yurt dışı yükseköğrenim bursunu kazanarak Cardiff Üniversitesi'nde doktora çalışmalarına başladı ve 2012'de "Continuity and Transformation: Theosis in the Arabic Translation of Gregory Nazianzen's *Oration on Baptism* (Oration 40)" başlıklı teziyle doktor ünvanını aldı. İngilizce, Arapça, Fransızca, Eski ve Modern Yunanca bilen Elif Tokay, Bizans ve Doğu Hristiyanlığı, Hristiyan mistik düşüncesinde mükemmelleşme ya da tanrısallaşma kavramı ile Grekçe ve Süryanice'den Arapça'ya çevrilmiş patristik eserler üzerinde çalışmaktadır.

Eyyüp Said Kaya

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde lisans, yüksek lisans ve doktora tezini tamamladı. Bursiyer olarak intisap ettiği TDV İslam Araştırmaları Merkezi'nde (İSAM) araştırmacı ve idareci olarak çeyrek asır çalıştı (1997-2022). 1996'dan günümüze kadar Bilim ve Sanat Vakfı'nda İslami ilimlere dair çeşitli seminer, atölye çalışmaları ve okuma grupları düzenledi. İstanbul Şehir Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi'nin kuruluş sürecine katıldı ve bu fakültede öğretim üyesi olarak bulundu (2011-2020). Çeşitli Orta-doğu ve Batı ülkelerinde araştırma projeleri gerçekleştirdi. 2018'den itibaren İYC Fatih Sahn-ı Semân Eğitim

SEMİNER HOCALARI

ve Araştırma Merkezi'nde lisans ve lisansüstü akademik destek programları yürütmektedir. İstanbul Medeniyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'de çalışmalarına devam eden Kaya'nın ilgi alanları fıkıh usulü, mezhep, tecdid hareketleri, Hanefi fıkıh tarihi, sosyal teori ve bilimkurgudur.

Feyzullah Yılmaz

2016 yılında Sabancı Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi (Siyaset Teorisi) alanında doktorasını tamamladı. "Overcoming Nihilism Through Sufism: Muhammad Iqbal, His Philosophy, and Political Theology" başlıklı tezinde, modern Alman felsefesinde dile getirilen nihilizm sorununa İkbâl'in verdiği yanıtı ele aldı. Çalışmaları *Oxford Journal of Islamic Studies* ve *Open Philosophy* gibi dergilerde yayımlandı. 2013-2014 yıllarında Yale Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde misafir araştırmacı olarak bulundu. 2018-2024 arasında İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde doktor öğretim üyesi olarak görev yaptı. 2024-2025 akademik yılında Pakistan'daki Lahore University of Management Sciences (LUMS) bünyesinde yer alan Mushtaq Ahmad Gurmani School of Humanities and Social Sciences'ta (MGSHSS) doktora sonrası araştırmacı olarak araştırmalarını sürdürdü ve siyaset bilimi bölümünde dersler verdi. Şu anda İstanbul'da İbn Haldun Üniversitesi Medeniyetler İttifakı Enstitüsü'nde misafir araştırmacı olarak çalışmalarına devam eden Yılmaz, Muhammed İkbâl'in felsefesi üzerine hazırladığı kitap projesi üzerine yoğunlaşmaktadır.

Hasan Turgut

Lisans eğitimini Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde yaptı. Yıldız Teknik Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden yüksek lisans derecesi aldı. Doktorasını Boğaziçi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde "Türkiye'de İslamcı Neslin İnşası: Necip Fazıl Şiirinde İdeoloji ve Ütopya" başlıklı teziyle tamamladı. *Araziyi Düzleştirmek: Gülten Akın Şiirinde Ortaklığın İnşası* isimli kitabı 2023 yılında Metis Yayınları'ndan çıktı. Bu kitabıyla 2024 senesinde Mehmet H. Doğan Eleştiri Ödülü'nün sahibi oldu.

Hasanali Yıldırım

İlk, orta ve yükseköğrenimini İstanbul'da tamamladı. Şiir ve hikâyelerini; edebiyat, sinema ve farklı sanat dallarıyla ilgili yazılarını çeşitli dergi ve gazetelerde yayımladı. Kimi film ve reklam ajanslarına sanat danışmanlığı yaptı. Günlük bir gazetede sinema sayfası hazırladı. Aynı gazetede bir dönem editörlük yaptı. Hikâye kitabı *Ne ki Ababeth* adıyla Birun Yayınları'ndan, *Yazı Tura ve Birkaç Portre Birkaç Tahlil* kitapları da Pınar Yayınları'ndan çıktı. Hasanali Yıldırım evli ve üç çocuk babasıdır.

Hayrettin Nebi Güdekli

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu (2005). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri Kelam Anabilim Dalı'nda hazırladığı "Ebû Hâşim el-Cübbâî'nin Zât-Sıfat ilişkisine Yaklaşımı: Haller Teorisi" başlıklı

SEMİNER HOCALARI

teziyle yüksek lisansını (2008), “Kelâmın Tümel Bir Disiplin Olarak İnşâsı” teziyle de doktorasını tamamladı (2015). Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi’nde öğretim üyesidir.

Hüseyin Etil

1985 yılında Manisa’nın Akhisar ilçesinde doğdu. 2010 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümü’nden mezun oldu. Yüksek lisansını “Carl Schmitt’in Partizan Teorisi Çerçevesinde İsmet Özel Şiiri’nin Sosyo-Politik Analizi” başlıklı teziyle Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji Bölümü’nde tamamladı. Akabinde, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü’nden “Muhafazakâr Devrim Arayışı: Ak Parti’nin 2013-2023 Yılları Arasındaki Kültür Politikalarının Sosyo-Politik Analizi” teziyle doktora derecesini aldı. Yüksek lisans tezi *İsmet Özel ve Partizan: Aynı Adamın Öyküsü* başlığıyla Küre Yayınları tarafından neşredildi. Vehbi Metin Demir ile birlikte *Türkiye’de Çağdaş Sosyoloji Konuşmaları* kitabını derledi. *TALİD*, *Divan*, *Cogito*, *Doğu-Batı*, *Tezkire*, *Liberal Düşünce*, *Umran* gibi dergilerde yayınlanmış pek çok makalesi bulunmakla birlikte çok sayıda kitapta da katkısı yer almaktadır. Hüseyin Etil’in akademik ilgi alanları dünya ve Türkiye sol tarihi, savaş ve devlet teorileri, politik teori ve politik ideolojiler, düşünce tarihi, sinema, modern Türkiye tarihi, bilim sosyolojisi, kültür politikaları ve kültür sosyolojisidir.

Hüseyin Kıyak

Marmara Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği Bölümü'nden mezun olup yüksek lisansını aynı üniversitenin Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nde tamamladı. Müzik öğrenimine Denizli Belediye Konservatuvarı'nda başladı. Serap Mutlu Akbulut yönetimindeki TRT İstanbul Radyosu Türk Sanat Müziği Gençlik Korosu'na girdi. İstanbul Belediye Konservatuvarı İcra Heyeti'nin çalışmalarına katıldı. Varujan Zilciyan'la Hamparsum notası, Miltiadis Pappas'la ise Bizans notası çalıştı. Birçok müzik kitabının editörlüğünü yaptı. Müzikoloji konusunda çeşitli akademik yayınları yanında, hazırladığı *Yüz Yıllık Metinlerle Tanburi Cemil Bey 2017; Mızrabı, Yayı ve Kalemile Mesud Cemil* ise 2018 yılında Kubbealtı Neşriyat tarafından yayımlandı. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak çalıştı. 2015'te Cumhurbaşkanlığı Klasik Türk Müziği Korosu'nda ses sanatçısı olarak görev yapmaya başladı. İTÜ Türk Musikisi Devlet Konservatuvarı'ndaki doktora öğrenimine devam eden Kıyak, aynı üniversitede öğretim görevlisi ve TRT İstanbul Radyosu'nda program yapımcısı olarak çalışmaktadır.

İsmail Yaylacı

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ile Sosyoloji bölümlerinde lisans (2005), aynı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yüksek lisans eğitimini tamamladı. (2007). Minnesota Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde yürüttüğü doktora çalışmalarını "Performative ve Socialization in World Politics: Islamism,

SEMİNER HOCALARI

Secularism and Democracy in Turkey and Egypt” başlıklı teziyle tamamladı (2014). İstanbul Şehir Üniversitesi ve ardından Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi’nde Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümlerinde öğretim üyeliği yaptı. Halen Marmara Üniversitesi Ortadoğu Enstitüsü ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü, Ortadoğu Sosyolojisi ve Antropolojisi Anabilim Dalı’nda öğretim üyesidir. *Civilizations and World Order: Geopolitics and Cultural Difference* (Lexington Books, 2014) başlıklı kitabı Fred Dallmayr ve M. Akif Kayapınar ile; *Dönüşen Diplomasi ve Türkiye: Aktörler, Alanlar, Araçlar* (Küre Yayınları, 2020) başlıklı kitabı ise A. Resul Usul ile beraber derledi. Uluslararası ilişkiler teorisi, uluslararası normlar ve kurumlar, uluslararası etik, uluslararası güvenlik, Türk dış politikası, Ortadoğu siyaseti, İslam siyaset düşüncesi, İslamcılık, demokrasi ve sekülerizm alanlarında araştırmalar yapıyor.

Mahmut Fazıl Coşkun

2000 yılında belgesel yönetmenliğiyle sinemaya adım attı. 2009 yılında çektiği ilk uzun metraj filmi “Uzak İhtimal” Rotterdam Film Festivali “En İyi Film” ödülü başta olmak üzere, İstanbul Film Festivali ve Adana Altın Koza Film Festivali’nden

“En İyi Yönetmen” ödülü de dahil olmak üzere çok sayıda ödül aldı. İkinci filmi “Yozgat Blues” San Sebastian Film Festivali’nde dünya prömiyerini yaptı. “Yozgat Blues” Adana Altın Koza ve Malatya Film Festivali’nden “En İyi Film” ve Sofya Film Festivali’nden “En İyi Balkan Filmi” ödülleri aldı. Dünya prömiyerini Venedik Film Festivali’nde yapan “Anons” ulusal ve uluslararası festivallerden otuzun üzerinde ödül aldı. 2022 yılında çağdaş sanat belgeseli Crossroad’u yönetti. TABİİ dijital platformu

için 8 bölümden oluşan “Derin Mor” dizinin yönetmenliğini üstlendi. 1930’lar İstanbul’unda geçen yeni filmi “Ölüleri Yakma Cemiyeti”nin senaryosunu tamamladı.

Mehmet Fatih Aysan

Prof. Dr. Mehmet Fatih Aysan Marmara Üniversitesi Sosyoloji Bölümü öğretim üyesi ve Nüfus ve Sosyal Politikalar Araştırma Merkezi müdürüdür. 2011 yılında University of Western Ontario’da Sosyoloji doktora-sını tamamlamış, yine aynı üniversitede

2010-2012 yılları arasında öğretim görevlisi olarak dersler vermiştir. İstanbul Şehir Üniversitesi’nde 2012-2020 yılları arasında Sosyoloji Bölümü öğretim üyesi ve 2016-2020 yılları arasında Sosyal Bilimler Enstitüsü müdürü olarak görev yapmıştır. Temel ilgi alanları demografi, aile, iktisadi sosyoloji ve sosyal politikalar olan Aysan’ın çalışmalarının merkezini emek piyasası, nüfus yapısı ve sosyal politikaların toplum refahı üzerindeki etkileri oluşturmaktadır. Aysan’ın araştırmaları TÜBA, Avrupa Birliği, Avrupa Araştırma Konseyi, IDRC, British Council ve TÜBİTAK tarafından desteklenmiş olup çalışmalarından bazıları Routledge, Palgrave, Springer gibi yayınevleriyle *Population & Development Review*, *Canadian Journal of Sociology* ve *Emerging Markets & Finance* gibi dergilerde yayımlanmıştır.

Mustafa Özel

Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi (İktisat 1980) mezunu. Marmara Üniversitesi İktisat Bölümü’nde yüksek lisans (1991) ve doktora yaptı (1998). Bankacılık, dış ticaret ve sanayi sektörlerinde yönetici ve danışman olarak çalıştı. *Anlayış*,

Dergâh, Divân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, Nihayet ve Arka Kapak dergilerinde yazı ve çevirileri yayınlandı. İstanbul Şehir Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yaptı. Çalışmalarından bazıları şunlardır: *Piyasa Düşmanı Kapitalizm, Amerikan Yüzyılının Sonu, Birey, Burjuva ve Zengin, İstikbal Köklerdedir, Yöneticilik Dersleri, Stratejik Liderlik, Roman Diliyle Siyaset, Roman Diliyle İktisat, Roman Diliyle İş Hayatı, Yönetebilen Türkler, Romanperver İktisatçı, Roman Diliyle Emperyalizm.*

Özgür Dikmen

Lisans öğrenimini Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde tamamladı. İstanbul Şehir Üniversitesi'nden siyaset bilimi ve uluslararası ilişkiler, Kudüs İbrani Üniversitesi'nden İsrail çalışmaları alanlarında yüksek lisans dereceleri aldı. Akademik ilgi alanları arasında Siyonizm tarihi, Osmanlı Yahudi modernleşmesi, modern Yahudi siyaset düşüncesi ve İsrail siyaseti gibi konular bulunmaktadır. İngilizce, Arapça ve İbranice bilen Dikmen, doktora çalışmalarına Stanford Üniversitesi Tarih Bölümü'nde devam etmektedir.

Vehbi Metin Demir

2010 yılında İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. İstanbul Şehir Üniversitesi Kültürel Çalışmalar Programı'nda yüksek lisansını tamamladı. 2020 yılında İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden doktora derecesini aldı. Halen Bursa Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesidir. Alman idealizmi, doğa-kültür ilişkisi, zihin felsefesi, bilim felsefesi, siyaset felsefesi alanlarında çalışmaktadır.

Yunus Uğur

Lisans derecesini Boğaziçi Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nde, yüksek lisans ve doktora derecesini ise aynı üniversitenin tarih bölümünde tamamladı. 2003-2004 yıllarında New York Binghamton Üniversitesi Tarih Bölümü'nde araştırmacı olarak bulundu. 2009-2020 tarihleri arasında İstanbul Şehir Üniversitesi Tarih Bölümü kadrosunda görev yaptı. Bunlara ek olarak Şehir Araştırmaları Merkezi direktörlüğünü ve Şehir Çalışmaları yüksek lisans programı başkanlığını yürüttü. 2016- 2017 yılları arasında Berlin'de ve 2024-2025 akademik döneminde çalışmalarını Freie Universität-Berlin'de sürdürmüştür. 2020 yılından beri Marmara Üniversitesi Dijital Beşeri Bilimler Araştırma Merkezi müdürü ve Tarih Bölümü öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*'nin baş editörü olup www.digitalottomanstudies.com ve www.insidedh.com platformlarının kurucuları arasında yer almıştır. Türk Tarih Kurumu Bilim Kurulu asli üyesidir. Ayrıca Global Şehir Tarihi Projesi (GUHP) Yönetim Kurulu üyeliğinde bulunmuştur. Avrupa Şehir Tarihçileri Birliği (EAUH), Uluslararası Şehir İklimi Derneği (IAUC), Avrupa Çevre Tarihi Birliği (ESEH) ve Ortadoğu Araştırmaları Derneği (MESA) üyeliği yapmaktadır. Yoğunlaşma alanları Osmanlı şehir tarihi, kent mekânı ve mahalleler, tarih yazımı, tarih kaynakları, dijital tarihçilik, tarihi coğrafya, sözlü tarih, iklim-çevre tarihi ve kültürel miras alanlarını kapsamaktadır.

Zeynep Gökgöz

1973 İstanbul doğumlu. İstanbul Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü mezunu. Yüksek lisans eğitimini “Kant Estetiği Bağlamında Sanat-Ahlâk Bağıntısı ve Kavramsal Sanatın Zemini” başlıklı teziyle İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi Felsefe Bölümü’nde tamamlamıştır. Aynı bölümde etik-estetik ilişkisi üzerine lisansüstü çalışmalarını sürdürmektedir.

39
yıl
**BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

Vefa Cad. No. 41 34134 Fatih-İstanbul

Tel: 0 212 528 22 22 pbx

Fax: 0 212 513 32 20

E-posta: bilgi@bisav.org.tr

f X     bisavorgtr   bisavorgtv

    Bilim ve Sanat Vakfı

www.bisav.org.tr